

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΜΕΛΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
Αριθμ. Πρωτ. Πρωτ. Γραφείου	6895
Ημερομ. Καταθέσεως	12-3-14

Αθήνα, 12 Μαρτίου 2014

ΕΡΩΤΗΣΗ**ΠΡΟΣ:**

1) Υπουργό Εσωτερικών

κ. Ιωάννη Μιχελάκη

2) Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών & Δικτύων

κ. Μιχαήλ Χρυσοχοϊδη

3) Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

κ. Αθανάσιο Τσαυτάρη

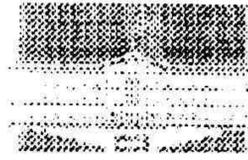
4) Υπουργό Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

κ. Γιάννη Μανιάτη

ΘΕΜΑ: «Άμεση επίλυση του σοβαρότατου ζητήματος της ευφορότερης περιοχής της Ελλάδας, των Τεναγών Φιλίππων »

Η περιοχή των Τεναγών Φιλίππων είναι μία από τις ευφορότερες γεωργικές εκτάσεις όχι μόνο του ελλαδικού χώρου αλλά και ολόκληρης της Ευρώπης, λόγω της ύπαρξης

7ης Μεραρχίας 41, 654 03 Καβάλα, Τηλ.: 2510 833310, Φαξ: 2510 833321
Δράμας 1, 641 00 Ελευθερούπολη Καβάλας, Τηλ.: 25920 21050, Φαξ: 25920 21050
Βουλής 4, 105 62 Αθήνα, Τηλ.: 210 370 6157, Φαξ: 210 370 6557
g.paskalidis@parliament.gr

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

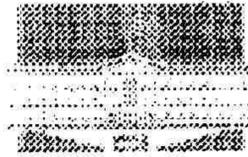
ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

της τύρφης. Συγκεκριμένα, από μελέτες που έγιναν διαπιστώθηκε ότι το βάθος της τύρφης των Τεναγών των Φιλίππων φτάνει μέχρι τα 300 μέτρα. Λαμβάνοντας κανείς υπόψη του ότι το βάθος των τυρφώνων στον υπόλοιπο κόσμο κυμαίνεται συνήθως από 4-7 μέτρα, τότε αποδεικνύεται ότι ο τυρφώνας των Φιλίππων είναι το βαθύτερο κοίτασμα παγκοσμίως, μια μοναδική πραγματικά περίπτωση. Η μοναδικότητα αυτή επιπλέον έγκειται και στο γεγονός ότι η τύρφη είναι εξαιρετικά καλής ποιότητας λόγω της προέλευσης των νερών που επέδρασαν στο σχηματισμό των οργανικών εδαφών και ταυτόχρονα στο ευνοϊκό κλίμα που επικρατεί στην περιοχή.

Αναλογιζόμενος κανείς τα προαναφερθέντα, συνειδητοποιεί ότι ο τυρφώνας αυτός είναι ένα δώρο της φύσης όχι μόνο για τους ανθρώπους της περιοχής αυτής, αλλά και για το ευρύτερο εθνικό συμφέρον. Τα Τενάγη των Φιλίππων βρίσκονται στην Μακεδονία, στο νοτιοανατολικό τμήμα της πεδιάδας της Δράμας, στους πρόποδες των όρων Παγγαίου, Μενοικίου, Φαλακρού και της οροσειράς της Λεκάνης. Η συνολική έκταση των Τεναγών είναι περίπου 100.000 στρέμματα, από τα οποία τα 62.330 στρέμματα ανήκουν διοικητικά στο νομό Καβάλας, τα 29.230 στρέμματα στο νομό Δράμας και τα 7.670 στρέμματα στο νομό Σερρών. Ο τυρφώνας των Φιλίππων έχει μήκος περίπου 30 χιλιομέτρων και χωρίζεται στο ανατολικό και δυτικό τμήμα από το δρόμο Καλαμπακίου-Νικίσιανης. Στο δυτικό άκρο του τυρφώνα υπάρχει ο παραπόταμος Αγγίτης, ο οποίος εκβάλλει στον ποταμό Στρυμόνα. Κατά μήκος του κέντρου του τυρφώνα υπάρχει η κεντρική τάφρος των Φιλίππων που ξεκινά από την κοινότητα Αμισιανών του νομού Καβάλας και καταλήγει στον παραπόταμο Αγγίτη στην κοινότητα Συμβολή του νομού Σερρών.

Όπως προαναφέρθηκε, η πεδιάδα των Φιλίππων είναι η πιο γόνιμη περιοχή της Ελλάδας και από τις γονιμότερες της Ν.Α. Ευρώπης, στην οποία παράγονται άριστης ποιότητας αγροτικά προϊόντα υψηλής περιεκτικότητας σε πρωτεΐνη, όπως για παράδειγμα αραβόσιτος, τεύτλα, βαμβάκι, μηδική.

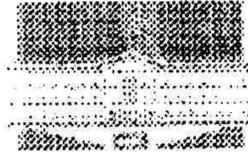
ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Δυστυχώς, αυτή η ευλογημένη περιοχή, τόσο σημαντική για την εθνική μας οικονομία, βρίσκεται στα όρια της καταστροφής λόγω της πολυετούς αδιαφορίας της κρατικής μηχανής, η οποία αγνοεί επιδεικτικά το αίτημα των αγροτών για καθαρισμό της Κεντρικής Τάφρου. Ειδικότερα, τα Τενάγη των Φιλίππων ήταν ένα εκτεταμένο έλος, μέχρι που το 1930 πραγματοποιήθηκε η αποξήρανση του έλους και η διάνοιξη της Κεντρικής Τάφρου, μήκους 30 χλμ. και πλάτους 50 μ.. Ωστόσο, με το πέρασμα των χρόνων λόγω της συνίζησης που παθαίνουν τα οργανικά εδάφη, μέσα σε 25 χρόνια από την αποστράγγιση της λίμνης, να έχει «βουλιάξει» το έδαφος κατά 3 μέτρα. Το 1960 το ελληνικό κράτος ανέθεσε σε ειδική Ολλανδική εταιρεία να ερευνήσει το φαινόμενο και να συντάξει εδαφολογική μελέτη ώστε να προσδιοριστεί και να αντιμετωπιστεί η μελλοντική συνίζηση του εδάφους, χωρίς, ωστόσο, να δοθεί καμία συνέχεια στην έρευνα. Το 2005, μετά από 3 εικοσιπενταετίες το «βούλιαγμα» του εδάφους έφτασε πλέον τα 6,50 μέτρα ανομοιόμορφα, ήτοι σε άλλες περιοχές περισσότερο και σε άλλες λιγότερο.

Στην παρούσα φάση, εγχειροβελτιωτικά έργα τα οποία έπρεπε να έχουν πραγματοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια είναι ανύπαρκτα, οπότε υπηρεσιακοί παράγοντες καλούνται «θεραπευτικά» να απομακρύνουν χιλιάδες κυβικά νερού σε κάθε έντονη βροχόπτωση και πλημμύρα. Το πρόβλημα γενικά της συνίζησης, της καθίζησης, δηλαδή του εδάφους που οφείλεται τόσο σε ανθρωπογενείς παρεμβάσεις (καύση καλαμιών, συμπίεση από αγροτικά μηχανήματα), όσο και σε φυσιολογικά αίτια (οξείδωση τύρφης), αποτέλεσμα της οποίας είναι η δημιουργία ανισούψων εκτάσεων, που δημιουργεί προβλήματα στην άρδευση των καλλιεργειών, στη στράγγιση των εδαφών αλλά και στα τεχνικά έργα της περιοχής. Αν, μάλιστα, συνεχιστεί η συνίζηση, δε θα είναι πλέον εφικτή η στράγγιση προς τον ποταμό Αγγίτη, αλλά μόνο προς την πλευρά της Ελευθερούπολης Καβάλας με σήραγγα κάτω από το όρος Σύμβολο, γεγονός που σημαίνει: α) αχρήστευση του φράγματος της Συμβολής και αρκετών εγχειροβελτιωτικών έργων, β) τεράστιο κόστος κατασκευής

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

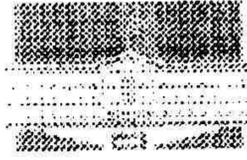
Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

νέων έργων και γ) διαταραχή της ισορροπίας της υπόγειας στάθμης στην ευρύτερη περιοχή των Τεναγών.

Επιπλέον, τεράστια προβλήματα δημιουργεί και η καταστραφείσα τσιμεντένια γέφυρα στην περιοχή του Παλαιοχωρίου, τμήματα της οποίας έχουν πέσει στην τάφρο, όπως και η πλωτή γέφυρα της ίδιας περιοχής, η οποία πλέον των άλλων είναι επικίνδυνη για τη διέλευση οχημάτων. Κρίνεται, επομένως, αναγκαία τόσο η απομάκρυνση των τσιμεντένιων τμημάτων της παλαιάς γέφυρας όσο και η αντικατάσταση της πλωτής γέφυρας με άλλη μόνιμη.

Συνέπεια της επιδειχθείσης αδικαιολόγητης ολιγωρίας της Πολιτείας, που κωφεύει στο επί σειρά ετών αίτημα των αγροτών της περιοχής για καθαρισμό της κεντρικής Τάφρου είναι η κυριολεκτική μετατροπή της σε λίμνη, σε περιόδους έντονων βροχοπτώσεων. Πρόσφατο χαρακτηριστικό παράδειγμα είναι η υπερχειλίση των ρεμάτων και των αποστραγγιστικών καναλιών της περιοχής, λόγω των έντονων καιρικών φαινομένων, με αποτέλεσμα να καλυφθούν 35.000 με 40.000 στρέμματα χωραφιών. Γίνεται κατανοητό, ότι για την οριστική επίλυση του προβλήματος θα περάσει μεγάλο χρονικό διάστημα, ενώ σε λιγότερο από ένα μήνα ξεκινάει η καλλιεργητική περίοδος, με συνέπεια οι αγρότες να μην μπορούν να σπείρουν και οι παραγωγές να καταστρέφονται από τον καύσωνα, λόγω της μη έγκαιρης καλλιέργειας και σποράς.

Να σημειωθεί ότι σε περίπτωση μιας οριστικής επίλυσης του εν λόγω ζητήματος, οι θετικές συνέπειες δε θα αφορούν μόνο τον αγροτικό τομέα αλλά και τον τουριστικό - αθλητικό, καθώς με τις κατάλληλες υποδομές θα μπορούσε να δημιουργηθεί η δυνατότητα εκμετάλλευσης της περιοχής και ως τουριστικού - αθλητικού προορισμού. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται λεπτομερή μελέτη με χαρακτήρα αναπτυξιακό, υποστηρίζοντας τον αγροτουρισμό με άλλες παρεμφερείς δράσεις, όπως κανάλια, όχι μόνο άρδευσης αλλά με δυνατότητα κίνησης μικρών σκαφών

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ

Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

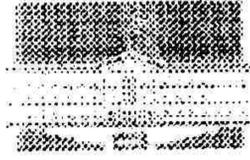
(υδατοδιαδρομές), άθληση των νέων, όπως κωπηλασία, παιχνίδια νερού, ιχθυοκαλλιέργειες κ.α. ώστε να ενισχυθεί και το οικονομικό μοντέλο της περιοχής. Ταυτόχρονα θα λαμβάνεται μέριμνα για τη προστασία του οικοσυστήματος, σεβόμενοι την τοπική βιοποικιλότητα που καταστρέφεται, την μεγάλη ιστορική βαρύτητα που φέρει η περιοχή ως βουβός μάρτυρας της περιοχής Παγγαίου, Ορβήλου, Συμβόλου, ορεινοί όγκοι που περικλείουν την λεκάνη των Τεναγών. Παρόμοιες λύσεις υδατοδιαδρομών έχουν δοθεί ανά την Ευρώπη σε Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Ολλανδία, Ιρλανδία και Πολωνία(βλ. www.locaboat.com)

Είναι, τουλάχιστον αδιανόητο, να αφήνουμε αυτό το δώρο της φύσης, να ρημάζει. Οφείλουμε να ενεργήσουμε για τη διάσωσή του και μάλιστα τάχιστα..

Δεδομένου ότι η Κεντρική Τάφρος ανήκει στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, καθόσον βρίσκεται εντός των ορίων 2 Περιφερειών, αιτούμεθα την ένταξη έργου συντήρησης και άμεση έναρξη εργασιών λόγω του κατεπείγοντος και παράλληλα με την άρδευση να συνεξετασθεί και η δυνατότητα καλύτερης στράγγισης. Προς τούτο, κρίνεται απαραίτητη η σύνταξη μελέτης που να αφορά την εξυπηρέτηση των εκτάσεων και στους τρεις Νομούς και να ελεγχθεί κατά πόσο μπορεί με υποβιβασμό των πυθμένων κάποιων από τα θυροφράγματα, να επιτευχθεί ταχύτερη στράγγιση των περιοχών.

Τέλος, η συνεχής επανάληψη των πλημμυρών επιβάλλει την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των ακραίων καιρικών φαινομένων στην περιοχή των Τεναγών Φιλίππων, ώστε να δίνεται η δυνατότητα έγκαιρης αντίδρασης από αρμόδιους φορείς και πολίτες, για την ελαχιστοποίηση των δυσμενών επιπτώσεων.

Το Ινστιτούτο Θαλασσίων Βιολογικών Πόρων και Εσωτερικών Υδάτων του ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε. είναι έτοιμο να αναλάβει και να ξεκινήσει άμεσα την προμελέτη για την αποτύπωση των αιτιών και της έκτασης του προβλήματος, καθώς και για την

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ**

Βουλευτής Ν. Καβάλας - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

επιστημονικά τεκμηριωμένη περιγραφή του είδους και του κόστους των απαιτούμενων παρεμβάσεων.

Δεδομένης της σοβαρότητας του παραπάνω θέματος αιτούμεθα:

α) την χρηματοδότηση των εργασιών που λόγω του κατεπείγοντος απαιτούν την άμεση έναρξη.

β) την ένταξη των απαραίτητων μελετών και έργων και

γ) τη δημιουργία ενός Φορέα Διαχείρισης Ύδατος, προκειμένου να δοθεί επιτέλους μία λύση σε ένα χρόνιο και τόσο σοβαρό ζήτημα.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτούνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

Σε τι ενέργειες προτίθεστε να προβείτε για τη βέλτιστη και τάχιση αντιμετώπιση του εν λόγω προβλήματος;

ΟΙ ΕΡΩΤΩΝΤΕΣ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

1. Ιωάννης Πασχαλίδης Βουλευτής Ν. Καβάλας
2. Δημήτρης Κυριαζίδης Βουλευτής Ν. Δράμας
3. Μενέλαος Βλάχβης Βουλευτής Ν. Σερρών